

ESPERANTO NORMANDA BULTENO

Unuiĝo de Normandaj Esperantistoj - ESPERANTO-NORMANDIE

Redaktas: Pierre QUILLAUD 16, rue Lt Vaisseau Paris
76120 LE GRAND-QUEVILLY Tel. 02 35 69 66 09
Abon-Kotizoj: 8 Eŭroj Union des Espérantistes de Normandie
CCP 283 - 40 H ROUEN

QUESTIONS & REPONSES par Alain Chalm du groupe du Havre :

L'Esperanto? Qu'est ce que c'est ? Je n'en ai jamais entendu parler !

- L'Esperanto est une langue qui a pour vocation d'être universelle; elle a été conçue pour être facile à apprendre, facile à comprendre et à mémoriser. Les racines des mots ont été choisies parmi celles les plus usitées dans le monde. Cette langue n'appartient en propre à personne; elle ne favorise ou ne défavorise aucune nation!

- Il y a quelques années, on en entendait parler, mais apparemment, on n'en parle plus; je pense que c'est en voie de disparition!

- oh! non, la langue loin de disparaître suit son petit bonhomme de chemin; le problème est que la promotion de l'espéranto est entre les mains de gens tels que nous, qui n'avons que peu de moyens financiers et ne sommes pas des spécialistes de la publicité

- L'Esperanto n'est pas une langue : aucune racine culturelle. Pourquoi ne pas apprendre les langues nationales existantes au lieu d'en inventer une !

- C'est une langue qui permet sans problème toutes les expressions possibles avec toutes les nuances souhaitables. Elle a une culture car depuis plus de 100 ans, de nombreux ouvrages ont été écrits directement et les plus grands chefs d'oeuvre des littératures nationales ont été traduits en Esperanto.

- Il y a l'anglais! Tout le monde parle l'anglais ! Alors pourquoi l'Espéranto ?

Parlons en! Une petite minorité de la population baragouine un pseudo-anglais (qui fait honte aux Anglais !)

Petite expérience : faites un test avec des potaches, trois ans après leur sortie de l'école. Que reste-t-il de ce qu'ils ont appris ? Bien sûr, certains réussissent mais avec combien d'années d'études ?

- Tout le monde n'a qu'à apprendre trois langues !

C'est une lubie d'intellectuel et aussi un moyen pour certains de conserver le monopole de la communication. Comment l'ouvrier ou l'artisan pourrait-il trouver le temps pour étudier et surtout pratiquer deux langues supplémentaires ?

L'Esperanto n'est qu'un embryon de langue dans lequel on ne peut pas tout traduire !

Grossière erreur : c'est une langue structurée, une véritable langue vivante qui a beaucoup évolué depuis sa création (voir la dernière édition du dictionnaire Plena Ilustrita Vortaro) La grammaire est logique. Le vocabulaire est très étendu tout en présentant une grande économie de mémoire (à partir d'une racine, on peut former une cinquantaine de mots dérivés)

- Pourquoi n'apprend-t-on pas l'Esperanto à l'école ?

Tito, Président de la Yougoslavie et espérantiste notoire avait donné la réponse : Ce n'est pas aux dirigeants d'imposer, mais à la population d'exiger afin que l'on puisse répondre à sa demande.

Est ce que l'on peut chanter en Esperanto ?

Bien entendu ! Après avoir adapté la terminaison des mots et diversifié les rimes. Il existe une très grande variété de disques CD et de cassettes

- L'Espéranto est-il adaptable à la science ?

Il existe dans des disciplines très diverses des ouvrages scientifiques; la richesse et la précision du vocabulaire sont des atouts majeurs dans ce domaine.

- N'est ce pas un danger pour la culture de remplacer les langues nationales par une langue unique ?

Ne pas confondre langue unique avec langue commune. L'Espéranto n'a jamais eu pour vocation de remplacer les langues nationales C'est surtout un outil pour la communication. Au contraire, la langue commune permet de lutter pour la sauvegarde des langues minoritaires fortement attaquées par l'hégémonisme anglo-américain.

L'Espéranto ne mènera-t-il pas à la suppression de nombreux postes de professeurs de langues et d'interprètes?

En raison des valeurs propédeutiques de l'Espéranto, de nombreux étudiants désireront apprendre d'autres

En raison des valeurs propédeutiques de l'Espéranto, de nombreux étudiants désireront apprendre d'autres langues pour des raisons culturelles. Il y aura donc toujours des professeurs de langues qui auront commencé à enseigner d'abord l'Espéranto.

- Y aurait-il de l'argent économisé dans l'Union Européenne si nos représentants arrivaient à se comprendre facilement entre eux?

Bien sûr, car les instances européennes dépensent des fortunes en traductions et ce problème va s'accroître avec l'arrivée des nouveaux membres. D'autre part, il serait plus efficace que les gouvernements se comprennent directement, sans passer par des traductions qui sont souvent des sources d'erreur et d'incompréhension.

Pourquoi l'Espéranto n'a-t-il pas réussi à s'imposer, s'il est si facile et si pratique ?

Beaucoup de gens qui n'ont aucune idée de la langue estiment, à priori, qu'elle n'est pas valable. D'autres pour des raisons nationalistes pensent encore à la possibilité d'imposer le français sur le plan international.

Et puis peu de gens éprouvent le besoin d'avoir des relations internationales (Voyages tout organisés: pas besoin de parler !)

- Combien de temps faut-il pour apprendre l'Espéranto ?

Cela dépend des facilités de chacun, de l'efficacité de la méthode utilisée, de l'énergie consacrée à cette étude ! En général, un français apprendra huit fois plus vite l'Espéranto que l'anglais.

- Est-ce que tout le monde peut l'apprendre?

Oui, sauf dans certains pays où l'Espéranto est interdit !

Est-ce que la prononciation est facile ?

C'est une langue phonétique: un son = une lettre, une lettre = un son. Mais les Français négligent souvent l'accentuation, ce qui nuit à la beauté de la langue et à sa compréhension

- Combien de gens parlent l'Espéranto dans le monde ?

C'est très difficile à préciser car peu de ceux qui l'ont appris et qui le pratiquent sont inscrits dans les associations. On estime à environ 5 millions le nombre d'espérantophones.

- Comment rencontre-t-on des espérantistes lorsque l'on voyage ?

C'est très facile mais il faut préparer son voyage. L'Association Universelle ainsi que d'autres associations spécialisées éditent des annuaires où sont répertoriés des "délégués" dont le rôle est de vous mettre en relation avec des gens ayant des affinités pouvant vous aider dans votre voyage

- Est-ce que l'Espéranto est une secte ?

Bien sûr que non ! L'Espéranto est seulement une langue au service de tous. L'idéal sous-jacent est simplement une grande compréhension entre les hommes mais c'est la seule idée philosophique qui soit par essence attachée à la langue. Des mouvements divers, professionnels, philosophiques, des partis politiques, des associations religieuses, peuvent bien entendu utiliser l'Espéranto à leur profit

- Qui a inventé l'Espéranto ?

L'initiateur de l'Espéranto est le Docteur Zamenhof, oculiste polonais. Ayant beaucoup souffert des haines et incompréhensions, parmi les habitants de sa ville, il se mit au travail pour construire une langue, qui, espérait-il, pourrait faciliter l'entente entre les gens.

- Les Chinois, les Japonais et en général les Asiatiques doivent beaucoup peiner pour l'étudier ?

Bien entendu, Chinois et Japonais ont plus de difficultés que les Européens à cause de l'écriture et surtout parce que la majorité des racines provient des langues européennes. L'Espéranto est une langue agglutinante comme les langues asiatiques. L'étude de l'Espéranto leur permet d'étudier avec plus de sérénité l'étude des autres langues européennes s'ils en ont envie. (Le Congrès Universel d'Espéranto aura lieu à Pékin du 24 au 31 Juillet 2004)

- Comment peut-on traduire les mots de la science moderne ?

L'Espéranto est une langue vivante qui s'adapte aux besoins. Les mots nouveaux sont choisis en fonction de l'internationalité des racines. "Ordinateur" est traduit "Komputero" (de l'anglo-américain "Computer")

- L'espéranto est-il parlé à la radio ? L'utilise-t-on sur Internet ?

Des émissions quotidiennes ont lieu: on peut écouter Radio Pékin, Varsovie, Le Vatican, Vienne etc...

Le nombre de sites Internet est considérable. L'Internet donne à l'Espéranto un essor extraordinaire.

- Si l'Espéranto était officialisé trouverait-on assez de professeurs pour l'enseigner ?

D'éminents espérantistes seraient mis à la disposition du personnel enseignant dans les Instituts de Formation des Maîtres. Ce pourrait être beaucoup plus rapide que la formation des maîtres à l'informatique

- Y a-t-il des livres en Espéranto ?

Des milliers de livres existent en Espéranto: chefs d'oeuvre de la littérature mondiale, romans, philosophie, sciences, techniques, anthologies, théâtre, histoire, politique, voyages, religions, poésie, livres pour enfants, B.D., dictionnaires, grammaires. Il y a aussi de nombreux disques, CD, cassettes, vidéos. Ce matériel doit être acheté dans les services de librairie des associations espérantistes qui éditent des catalogues.

Alain CHALM

Je m'excuse auprès d'Alain Chalm d'avoir du remanier son texte en fonction du format de ce bulletin. Certains se demanderont pourquoi ce texte puisque nos lecteurs sont déjà des espérantistes convaincus. Les questions sont celles qui ont été le plus fréquemment posées à l'auteur et auxquelles il a du répondre.

Il peut en être de même pour chacun d'entre vous d'où son éventuelle utilité.

Le Rédacteur

COTISATIONS NATIONALES ET INTERNATIONALES

UNIVERSALA ESPERANTO ASOCIO (UEA)

avec le Jarlibro et l'abonnement à la revue "ESPERANTO" : 54 Eŭroj (sans la revue : 22)

Association Mondiale des jeunes espérantophones (TEJO)

avec le Jarlibro et les revues "Kontakto" et "TEJO Tutmondo": 22 Eŭroj pour les moins de 30 ans

Les plus de 30 ans peuvent adhérer comme membre bienfaiteur de TEJO et recevoir les mêmes revues

Cotisation : 66 Eŭroj

ESPERANTO FRANCE (U.F.E.)

avec la revue "Le Monde de l'Esperanto" et le bulletin "Okazas" : 55 Eŭroj (sans la revue : 33)

Il existe des tarifs réduits pour les couples, les étudiants, les chômeurs

ESPERANTO - JEUNES (JEFO)

avec les revues "Jeunesperanto info" et "Kune" : 30 Eŭroj (Pour étudiants, scolaires, chômeurs : 15 E)

Les plus de 30 ans peuvent adhérer comme membre bienfaiteur de JEFO Cotisation : 30 E

Les cotisations pour ces 4 associations sont à régler à Esperanto France 4 bis rue de la Cerisaie 75004

Paris CCP 855 35 D Paris

SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA (SAT)

avec jarlibro et mensuel "Sennaciulo" et Sennacieca Revuo (annuel) : 50 Eŭroj

Cotisation à régler à : SAT-Peranto CCP 17333 10N Paris

Envoyez votre chèque à Pierre Quillaud, 16 rue Lt Vaisseau Paris 76120 Grand Quevilly

SAT AMIKARO

avec la revue mensuelle

32 Eŭroj (pour les jeunes : 16)

Cotisation à régler à SAT-Amikaro 134, Bvd Vincent Auriol 75013 Paris, CCP 37 852 90 L La Source

FEDERATION ESPERANTISTE DU TRAVAIL (FET)

Cotisation et Abonnement à "Le Travailleur Espérantiste" : 19 Eŭroj (Soutien: 36 E)

115 rue Bérenger 92320 Chatillon CCP 902 52 F Paris

ESPERANTO INFO

Revue bimestrielle d'information en français sur la langue internationale

Abonnement simple : 20 E (de soutien: 30)

Esperanto-Info, Les Bories de Coperlac - Mas Saint Chély - 48210 Ste Enimie

CCP 11901 46 B Marseille

TAKE - LA DOMO

La revuo de la profesioj kaj de la servoj

Abonkoto: 5 Eŭroj

Sendu vian ĉekon al: La Domo - André Grossmann 5 rue des Pyrénées 68390 Baldersheim

Faru vian ĉekon je la nomo de TAKE, CCP 2549 46 A Strasbourg

ROK-GAZET' (Esperanto-Muzik-Magazino)

31450 DONNEVILLE

16 Eŭroj por 3 numeroj

Multaj aliaj revuoj estas abonindaj sed mi ne havas informojn

NORMANDA BULTENO : 8 Eŭroj CCP Union Espérantistes de Normandie CCP 283 40 H Rouen**LISTE DES ADHERENTS QUI ONT REGLE LEUR ABONNEMENT 2003 :**

Gesinjoroj: Bachimont, Bataille, Becue, Bessière, Blactot, Bonnet, Canu, Caron, Chalm, Clot, Colombel, Corrieu, Defrance, Dolard, Dubuc, Dubois, Duflo, Dufresne, Dufossé, Duval, Erhard, Esp-Cotentin, Freslon, Guérault, Guerre, Guilmot, Haulard, Helbert, Hubert, Huet, Jourdain, MI, Klein, Langanay, Lebrun, Lecarpentier, Lecouvreur, Lehericey, Lemarchand, Leroy, Lesueur, Lévesque, Lévy, Loisel, Longuet, Magerel, Mary P, Michaud, Millet, Morio, Moyon, Nardin, Nicolas, Paris, Paumier, Pottier, Poupinet, Quillaud, Rauch, Robiolle, Rolland, Rousseau, Sénécal, Séry, Tailpied, Tanguy, Tiercé, Touileb, Turmel, Zilliox

Si votre nom ne figure pas dans la liste ci dessus, c'est parce que vous avez oublié de régler votre cotisation 2003

POST LERNADO. PRAKTIKU LA LINGVON EN STAĜOJ. EN KONGRESOJ.....

EŬROPA BUNTO : Manifestacio por lingva demokratio en Eŭropo 9an de Majo 2004

2004 : L'Union Européenne va passer de 15 à 25 pays, et par ce biais de 11 langues officielles à 20. Mais l'aspect linguistique de l'Europe a été encore assez peu évoqué, et avec un si grand nombre de langues officielles, comment pourra se maintenir un plurilinguisme équitable : ne risque-t-il pas d'y avoir une division entre " petites langues" et "grandes langues " ? et qu'advient-il de toutes les langues non-officielles dites " minoritaires " ? comment éviter les hégémonies linguistiques qui déjà se profilent au nom de l'efficacité ?

A tous ceux qui veulent témoigner leur intérêt pour la diversité culturelle et linguistique de l'Europe. A tous ceux qui veulent défendre leurs racines menacées. A tous ceux qui, à défaut de connaître la langue de tous leurs voisins, proposent d'utiliser la langue internationale neutre Espéranto comme langue d'échange, nous adressons cette invitation : Participez le 9 Mai 2004 à Strasbourg à la première manifestation EUROPA BUNTO (" Europe Multicolore") qui sera l'occasion de lancer un appel commun et inter-associatif pour un respect équitable de la diversité linguistique en Europe.

Pour toute information : Eŭropa Bunto 6 rue J-P Calloc'h 22000 Saint Brieuc

ESPERANTO 44 : vous invite à participer à un stage d'études de la langue internationale

du samedi 31 janvier à 13h 30 au dimanche 1er février à 17 h au Centre de la Plinguetière (château) à :

44 860 St Aignan de Grand-Lieu (près de Nantes)

Diversaj kursoj por komencantoj, progresantoj, praktikantoj, spertuloj, infanoj

Renseignements et accès par le train, covoiturage : contacter : Solange GOAN 17 rue du Lac 44860 St Aignan de Grand-Lieu Tél. 02 40 31 02 56

KONGRESO de SAT-AMIKARO : Le congrès de SAT -Amikaro aura lieu durant les fêtes de Pâques du 10 au 12 Avril à La Roche sur Yon en Vendée

Demandez bulletin d'adhésion et tous renseignements à SAT-Amikaro 134 Avenue Vincent Auriol 75013 PARIS

RENKONTIGOJ de PLUEZEK : Les 8èmes rencontres bretonnes de Plouezec auront lieu du 14 au 21 Août 2004

Contacter Jean-Pierre DUCLOYER 8 rue de Montauban 35750 Iffendic Tél. 02 99 09 71 92

6-a EŬROP-UNIA ESPERANTO KONGRESO okazos inter la 25a kaj 29a de Aŭgusto 2004 en Bilbao

Bilbao estas la ĉefa urbo de la hispana aŭtonoma regiono nomita Vaskio aŭ Eŭskio

ESPERANTO en FRANCIO KONGRESO 2004 : en La Roque d'Anthéron de la 19a ĝis la 24a de Majo

La kongreso okazos en Provenco, 30 kilometrojn norde de Aix-en-Provence, en vilaĝo La Roque d'Anthéron, en la valo de la rivero Durance. Ĝi estas historia centro de la Valdanoj (les Vaudois) kaj estas konata pri sia Internacia Festivalo de Piano, unu el la plej famaj festivaloj en Suda Francio, kaj ankaŭ pro la cistercia abatejo Silvacane.

Vi povos alveni antaŭ la kongreso kaj resti pli longe por ripozi aŭ promeni... La turismaj allogaĵoj estas multnombraj en ĉi tiu regiono (Lubéron, Verdon, kaj Camargue naturaj parkoj, mediteranea marbordo, artaj kaj historiaj urboj kiel Aix en Provence, Marseille, Avignon, Arles, ĉarmaj provencaj vilaĝoj, ktp...)

Aktivaj esperantistoj partoprenos diversajn oficialajn kunsidojn ĉar kunkongresos UFE, GEE, JEFO, FET, FKEA kaj espereble aliaj.

La kultura programo estos aparte riĉa : folkloro vespero, koncerto de la fama kantisto JoMo, teatra vespero, vespero de la talentuloj, ekspozicio kaj diversaj prelegetoj. Ankaŭ viaj akompanantoj ĝuos apartan programon : vizito de la diversaj muzeoj, piedekskurso en la apudaj montetoj....

Venu kaj ĝuu internacian kaj provencan etoson, riĉonplenaĵn kulturajn vizitojn, aktivulajn kunsidojn, frukto-donajn interŝanĝojn.

Se vi deziras partopreni, kontaktu : Daniel MOIRAND, 18 bis , rue du Maréchal Joffre

13100 AIX en PROVENCE Tél / Fakso : 04 42 38 52 03

89a UNIVERSALA KONGRESO de ESPERANTO okazos en PEKINO, ĈINIO de 24a ĝis 31a de Julio 2004

Esperanto-France organizos grupvojaĝon por partopreni kongreson kaj postkongreson.

77a KONGRESO de SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA okazos en Bratislava de la 14a ĝis la 21a de Aŭgusto

Bratislava, ĉefurbo de Slovaka Respubliko estis fondita antaŭ la 10a jarcento kaj estis konata sub la nomo Pressburg. La fortikaĵoj konstruitaj en la 12a jarcento donis al ĝi strategian gravecon. Inter 1541 kaj 1784 ĝi estis ĉefurbo de Hungario. Post la kreo de Ĉeĥoslovakio en 1919 la urbo ŝanĝis nomon al Bratislava kaj fariĝis ĉefurbo de Slovakio. La plej belaj partoj de Bratislava estas la malnova urbo kaj la kastelo. En la malnova urbo, troviĝas pluraj muzeoj. La kastelo, konstruita super Danubo estis landlima loko jam de la Romia Imperio . En ĝi, troviĝas tre interesa folkloro muzeo.

Dum la kongreso, vi havos okazon pli bone konatiĝi kun tiu ĉi tre interesa kaj kulture riĉa slovaka urbo.

Petu aliĝilon ĉe SAT, 67 Avenue Gambetta 75020 PARIS

Multaj aliaj aranĝoj kaj kongresoj okazos en la tuta mondo dum la jaro 2004

sed neblas citi ilin ĉiujn en nia

bulteneto !

LIBROJ KAJ DISKOJ

Se vi ne povos partopreni kongresojn, vi povos praktiki Esperanton per legado kaj aŭskultado de kantoj. Kie eblas aĉeti librojn kaj diskojn?

Petu: Catalogue 2003/2004 de la librairie d'Esperanto-France, (4bis rue de la Cerisaie 75004 Paris)
 Katalogo de Libro-Servo de SAT-Amikaro (134 Bd Vincent Auriol 75013 PARIS)
 La Katalogo de Vinilkosmo (Esperanto-Muzik-Prod 31450 Donneville vinilkosmo@esperanto.org)

ESPERANTO EN NORMANDIO

LE HAVRE:

Havra rondo retrospektivis pri jara aktiveco dum Ĝenerala Kunveno okazinta la 15an de Novembro.
 Fidela klubanaro ĉeestas monatan kunvenon ĉiun trian sabaton kaj okazas progresiga kurso ĉiun ĵaŭdon.
 Ni aktivas por pli bona varbado, profitante eblecon konigi adreson de nia klubo en kulturaj memorlibroj kaj disdonante informaldfoliojn en kulturaj kunvenlokoj. La temoj de niaj folioj estas: "Esperanto, por aŭdi la mondon", "Esperanto ŝpinas sian reton"
 Ni antaŭvidas venigi samideanon Georges Kersaudy ĉe Universitato en Le Havre, la 12an de Februaro 2004 por prelego "Lingva Komunikado en plilarĝigita Eŭropo"
 Ni pretas gavigi "Vojaĝanto de Esperanto", komence de 2004, laŭ propono de samideano kunordigita.

HEROUVILLE SAINT CLAIR (14):

Regule kunvenas la grupo. Eksterlandaj samideanoj estas invitataj; okaze de ilia vizito, publiko neesperantista estas informata kaj partoprenas la prelegon kaj la diskutojn pere de tradukoj. Ofte, ĵurnalisto faras artikolon pri la kunveno. Yves NICOLAS organizas turneon de eksterlandanoj: dum januaro, Grazina Opulskiene el Litovio vizitos Hérouville kaj aliajn urbojn.

ROUEN:

Catherine Domingo organizis kunvenon la 29an de Novembro en librejo "L'Insoumise" rue Saint Hilaire en Rouen. Okazis interŝanĝo de ideoj pri Esperanto kaj la esperantistaj movadoj.
 Catherine gvidas kurson malfermitan al ĉiuj (malgraŭ la liberecana etoso de la loko)

GRAND QUEVILLY:

Petro Quillaud ne plu gvidas kurson kaj la kunvenoj de la grupo ne plu estas semajnaj. Tamen, okazas kunvenoj laŭ cirkonstancoj. Ĵaŭde 18an de Decembro, ni kunvenos okaze de la vizito de Marie-Line kiu parolos al ni pri la vivo en insulo "La Réunion"

UNION des ESPERANTISTES de NORMANDIE:

Depuis l'Assemblée Générale de Jullouville, il n'a pas été possible de réunir le Conseil d'Administration de notre association. En attendant, le bureau a gardé sa composition:
 Président: Yves NICOLAS 17/37 Quartier du Bois 14200 Hérouville Saint Clair Tél. 02 31 95 11 81
 Trésorier: Pierre QUILLAUD 16 rue Lt Vaisseau Paris 76120 Grand Quevilly Tél. 02 35 69 66 09
 Responsable Bulletin: Pierre QUILLAUD

KORESPONDADPETO

NOMO: AJIT JOSHI (22-jara)

SEKSO: Maskla

HOBIO: deziras korespondi tutmonde, kolekti stampojn, monerojn, librojn, viziti belajn lokojn en la mondo, scii pri kulturoj, historioj de diversaj landoj, aŭdi amokantojn....

Adreso: S-ro Ajit Joshi

c/o Subash Pathak

GPO Box 2074 KATHMANDU NEPAL

Retadreso: gajnanto@hotmail.com

gajnanto1981@yahoo.com

ESPERANTO-NORMANDIE deziras al siaj membroj kaj legantoj:

ĜOJAN KRISTNASKON

BONAJN finjarajn festojn

BONAN NOVAN JARON 2004

EUROPE DEMOCRATIE ESPERANTO

Certains espérantistes viennent de créer une nouvelle association E.D.E. qui veut profiter des élections européennes pour mettre les politiques et tous ceux qui boycottent l'Espéranto au pied du mur en présentant des listes sous le sigle EDE. Sans prendre partie, nous soumettons aux lecteurs de notre bulletin l'article suivant paru dans la rubrique "aktualaĵoj" d'Espéranto- France d'Octobre 2003

E.D.E. - politika provo en Esperantio

Antaŭ proksimume unu jaro, aperis en la franca movado la ideo pri partopreno en la eŭropaj balotoj, lanĉita de Christian Garino.

La baza premiso estis ke la movado ne progresas politike kaj ne sukcesos sen novaj metodoj. Dua argumento, la solvo venos de la Eŭropa Unio, do oni nepre devas partopreni en la eŭropaj aferoj, des pli, ke la lingva situacio en Eŭropo akriĝas kaj necesas tuj konigi Esperanton.

Ekestis vigla debato ekde aŭtuno 2002. Montriĝis, ke multe da homoj kontraŭas la proponon por pluraj kialoj, interalie ke, laŭ ili :

- 1- La movado ne stagnas, pli kaj pli da homoj konas kaj lernas Esperanton, ekkonscias pri la lingva problemo, kaj la politikistoj devos agnoski kaj la problemon kaj la ŝanĝon en la opinio de la popoloj ;
- 2- Grupeto da esperantistoj nenion sukcesos en eŭrop-skalaj balotoj kaj povus eĉ nuligi la jam lanĉitajn informajn klopodojn kun la politikaj partioj.

Post kelkaj monatoj, la debato preskaŭ ĉesis, sed la balotemuloj daŭrigis kaj decidis en julio krei la asocion : Eŭropo - Demokratio - Esperanto por organizi la aferon. Post longaj (sed necesaj) diskutoj pri multaj temoj (Statuso, sloganoj, bildoj, nomo de la asocio, ĉu franca asocio ? ĉu Eŭropa ?) oni alvenis al la granda demando. Kian programon bezonus la kandidatoj ? Ĉu nur unu temo (Espéranto) aŭ ĉu kompleta programo kiel la normalaj politikaj partioj ?

Tre rapide, oni ekkonsciis pri la gravaj malfacilaĵoj de la du opcioj. Ĉu la homoj volus baloti favore al kandidatoj, kiuj proponas nur unu ideon pri problemoj, kiun naŭdek procentoj de la homoj tute ne atentis ? Sed kiel proponi tutan programon ? Ne eblas. Do oni decidis tranĉi la dilemon kaj proponi nek unu ideon, nek tutan programon, sed metodon por plifortigi la eŭropan demokration, t.e. pli da partoprena demokratio, aparte pere de Esperanto. Ĉu tia (tro ?) lerta solvo konvinkos multe da homoj ? Dua demando, kiel tiu starpunkto povus interagi kun la nuna debato pri la unua konstitucio de la Eŭropa Unio ? Ĝis nun, neniu scias kaj oni plue diskutas ene de E.D.E. Tio estas kerna punkto ĉar ĝi certe influos la rezultojn de la balotoj en 2004.

Ĉu utilas por la esperantista movado partopreni en la eŭropaj balotoj ? Ĉu kandidatoj povos efektive konigi Esperanton, sen inciti la politikajn partiojn, kun kiuj U.F.E. nun diskutas ? Ĉu entute tio estas la bona agadkampoj ? Multaj homoj dubas, sed ĉu la du metodoj vere kontraŭstaras ? Ĉiukaze, tiu afero instigis utilan debaton ene de la movado kaj multaj homoj serioze pripensis la plej bonajn manierojn, prezenti Esperanton al la eŭropa popolo kaj la Eŭroponia registaro. Tio certe ne malutilas.

François Bartsch

Europe - Démocratie - Espéranto milite :

- * Pour une démocratie efficace en Europe
- * Pour la promotion de la diversité linguistique et culturelle
- * Pour une Europe indépendante de l'influence des USA, de sa langue et de sa culture
- * Pour une Europe plus performante pour la recherche, le commerce international, l'influence diplomatique
- * Pour une Europe qui contrôle sa technocratie
- * Pour la promotion de la langue internationale Espéranto, simple, efficace qui donne la possibilité d'expression à chaque citoyen
- * Pour que l'Europe devienne l'exemple de la solidarité des peuples
- * Pour que l'Europe devienne l'exemple de l'intégration du patrimoine culturel et de la modernité

Denis-Serge Clopeau de St Brieuc, sera à la tête d'une liste EDE pour la région Ouest. Le journal "Ouest-France" édition de Vendée a fait paraître un interview à ce sujet

L'affaire est lancée mais n'engage pas l'ensemble du mouvement Esperanto

De nombreux débats concernant l'Europe ont lieu à la télévision et à la radio. Jamais il n'a été possible de traiter du problème de la langue commune pour l'Europe. Il n'a jamais été possible d'ouvrir un débat concernant la valeur et l'utilité de l'Espéranto. Ce silence peut être considéré comme une provocation à l'égard des espérantophones

L'entrée des espérantistes dans l'arène électorale est peut-être une réponse à cette provocation. Qu'en pensent les espérantistes normands ?

NI RIDETU

Jen teksto sendita de Gérard Lecarpentier el Carentan (50)

Verŝajne lasta letero :

Karega kaj agema amatino

Mallonge skribi mi provos, por ke malgraŭ ciaj okupadoj multaj kaj gravaj, ci tempkapablu tute legi la kelkajn vortojn ĉi-postajn.

Ĉar ci ofte riproĉis al mi nenion fari, agi decidis mi post cia foriro !

Ekde la semajnkomenco, mi ĝojata estas fare de finfina aktiveco. Lunde, unu pafaĵon enmetis mi en mian sespafan revolveron ; la ŝargilon mi turnis, kaj la detenton mi premis. Marde, same mi agis, uzinte du pafaĵojn; merkrede, tri pafaĵojn ; jaŭde, kvar ; vendrede, kvin !

Interesega ludo, vere ! des pli, ke nune, sabatmatene, dank'al la sesa pafaĵo mi denove tuj ĝojos. Tamen nur bedaŭrinde estas , ke, al ci, eble mi ne povos detale rakonti tiun verŝajne tre specialan momenton... kiam la detenton mi premos !

Cia eks-kara amanto, Ludo

Jen teksto sendita de Karl Schlüter el Laatzen (apud Hanovro)

Ekzameno :

La tagon antaŭ grava ekzameno, la instruisto rekomendas al siaj lernantoj kuraĝon kaj trankvilon. Li aparte parolas al Joĉjo. Tiu etulo estas konata pro trea maldiligento kaj stulto, sed li estas tamen sufiĉe ruza.

La instruisto diras : "Joĉjo, morgaŭ mi faros al vi specialan favoron, ĉar mi donos al vi **nur unu** demandon kaj se vi liveros kontentigan respondon, vi sukcesos la ekzamenon".

Joĉjo alprenas kiel eble plej idiotan mienon kaj respondas : "Dankon, s'joro 'struisto."

Kiam la sekvantan tagon venas la vico de nia Joĉjo, li ekstaras kun viglo kaj atendas sian sorton.

La instruisto : "Joĉjo, kiom da haroj havas plenkreskinta ĉevalo ?"

Joĉjo pripensas iomete, sed rapide respondas : "S'joro 'struisto, ĉevalo havas tri milionojn kvarcent kvindek mil dek ok harojn."

La instruisto miras : "Ho Joĉjo, de kie vi scias tion tiel precizege ?"

Joĉjo : Ja, s'joro 'struisto , tio 'stas jam pli ol unu demando ! "

Rikardo

ALIAJ INFORMOJ :**NACIA FRANCA KONGRESO DE FERVOJISTOJ :**

Ĝi okazos en Village Vacances du CCE-SNCF en Quiberon de la 26a de marto ĝis la 3a de aprilo 2004

Akcepto en stacidomo de Auray

Ekskursoj al Carnac, La Trinité sur mer, Belle Ile, perŝipa vizito de golfo "Morbihan"

Interesaj prelegoj, distraj vesperoj, ekzameno-sesio, libroservo ktp...

FRANCA KATOLIKA ESPERANTISTA ASOCIO

Ĉar ni estas katolikoj kaj esperantistoj, la unua celo de nia asocio estas disvastigi Esperanton en kristanajn mediojn : tio ŝajnas samtempe nia devo kaj donaro favore al la paco. Kaj la benoj de la papo kuraĝigas nin.

Sed ni ne estas sufiĉe multaj por plenumi tiun taskon. Tial ni bezonas vian helpon por profiti tiun eblecon. Ĉu vi bonvolus aliĝi kaj kunlabori ?

La Prezidantino : Michèle ABADA-SIMON
288 Avenue d'Argenteuil 92600 Asnières
Tél. 0147 99 75 51

RECENZO

Eugène de Zilah

“KAJ KIU PRAVAS Memorspertoj”

Originala Literaturo. Vieno : Pro Esperanto 2002

Mi legis tiun libron originale verkitan de Eugène de Zilah, fama aktivulo de Esperanto-movado.

La aŭtoro, preface, atentigas la leganton ke *ne temas pri memoroj, pri memoraĵoj, konfeso...* aŭ *pri romano aŭ novelo. Memorsperto estas alia ĝenro, en kiu oni fenomenologie studadas la genezon kaj disvolviĝon de la intelektperspektivo homa* > .

Ĉi-supraj eltiraĵoj de antaŭparolo ne mallogu eventualajn legontojn ĉar la verko estas interesa kaj pasia. La aŭtoro estas hungara rifuĝinto kiu alvenis Francion post la malvenko de hungara ribelo. Li restadis en Metz; tralegante la libron, mi sentis Messan kaj Mozelan etoson. Amoj kaj amoroj de juna Eŭgeno estas agrable priskribitaj . Li rakontas siajn unuajn sekseksperimentojn kiam li estis 15-jara en Hungario.

Kiam li alvenas en Francion, li studas francan lingvon kaj malfermiĝas al kulturo : li estas 18-jara. Li humure rimarkigas kelkajn francajn kutimojn kaj vivmanierojn kiuj aspektas strangaj al eksterlandanoj.

Li rakontas sian hezitemon : ĉu li edziĝos kun Inesa aŭ kun Madlena ? Intereseĝaj estas la rilatoj kun estontaj gebopatroj, manpeto, konfeso, civila kaj religia nuptoj kaj festomanĝo.

Priskribo de sentimentalaĵoj estas parenteza okazo por pripensi filozofiajn kaj religiajn ideojn por fari rimarkojn pri tiamaĵ okazintaĵoj : pri “eventoj “en Alĝerio kaj pri militoj ĝenerale, li skribas: “*mi ne rajtas pafi la murdinton de mia patrino, nek ŝtelinton de miaj plej karaj aĵoj, sed mi devas pafi nekonatan fremdan homon, plenumi la plej fian agon kiu ekzistas : murdi sen kialo, kun pastra beno kaj jura aprobo.*”

Jen lia opinio pri Ch. de Gaulle *Lia fizika kuraĝo estas mirinda; lia inspiro : feliĉa ; lia moralo : alta ; lia kasto : patricia; lia katolika fido : decega; lia familia vivo: senmakula kaj liaj talentoj : multnombraj. Tamen, li estas damninda naciisto el la plej danĝera speco : la religia. La sloganojn naciismajn li uzadis kaj li kredis je ili.... Mi memoras liajn aperojn en la “strangaj lukoj”, sur la ekranoj ankoraŭ nigrablankaj de niaj televidiloj en lia sola ĉiam sama rolo : “La Savanto de la Patrujo” ...*

Priskribo de Katedralo en Metz donas al li okazon opinii pri arto, falsaĵoj kaj pastičoj. Li interesiĝas pri ekzistalismo; multaj paĝoj estas dediĉitaj al Sartre, Boris Vian, Simone de Beauvoir.

La libro belaspektas; ĝi estas 360-paĝa. Artaj ilustraĵoj de Jean-Pierre Cavelan ĝin valorigas. Literoj estas sufiĉe grandaj por malbonvidantoj. Mi ne rimarkis preserarojn. Tiu verko estas leginda, valora kaj facile legebla : malofte mi bezonis konsulti vortaron ĉar de Zilah ne uzis neologismojn. Tamen en lastaj paĝoj, legantoj povas konsulti glosaron. Surprizis min ofta uzo de sufikso “al” (seksala anstataŭ sekse, ludala anstataŭ lude, naturala anstataŭ natura), traduko de “non” per “nen” , uzo de “perfavore”

Do, bonan legadon ! La libron vi mendu en libroservoj de esperantistaj asocioj

Petro KIJO